

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIJSKI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Rs 154115 24 Rsž
Brčko, 23.9.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudaca Šejle Drpljanin kao predsjednice vijeća, Roberta Jovića i Srđana Nedića kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja J.J. iz B., zastupanog po opunomoćeniku Milenku Simikiću, odvjetniku iz Brčkog, protiv tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupanog po zastupniku po zakonu Pravobraniteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi zaštite prava iz radnog odnosa, v.sp. 8.094,07 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 154115 23 Rs od 27.11.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 23.9.2024. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog se ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 154115 23 Rs od 27.11.2023. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 154115 23 Rs od 27.11.2023. godine (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda ili ožalbena/pobijana presuda), odlučeno je na sljedeći način:

„Obavezuje se tuženi Brčko distrikt BiH, da tužiocu J.J., sinu J., isplati za period od 01.03.2000. godine do 31.12.2007. godine, iznos od 8.094,07 KM, na ime doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje, po osnovu staža sa uvećanim trajanjem, a na odgovarajuće račune Fonda za penzijsko-invalidsko osiguranje Republike Srpske, kao i da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.780,00 KM, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.“

Navedenu prvostupanjsku presudu pravovremenom žalbom u cijelosti pobija tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: tuženi) zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine njegovu žalbu usvoji i prvostupanjsku presudu preinači tako što će tužbeni zahtjev u cijelosti odbiti kao neutemeljen, te obvezati tužitelja da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka.

Tužitelj J.J. iz B. (u daljnjem tekstu: tužitelj) nije dostavio odgovor na žalbu tuženog.

Žalba tuženog nije utemeljena.

Nakon što je ispitao prvostupanjsku presudu u smislu odredbe članka 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 6/21, u daljnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede.

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja (konačno opredijeljen na ročištu održanom dana 27.11.2023. godine) kojim traži da sud obveže tuženog da mu za period od 1. ožujka 2000. godine do 31. prosinca 2007. godine isplati iznos od 8.094,07 KM na ime doprinosa za mirovinsko-invalidsko osiguranje, a temeljem staža sa uvećanim trajanjem, na odgovarajuće račune Fonda za mirovinsko-invalidsko osiguranje Republike Srpske, uz zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka, jer je u relevantnom periodu bio uskraćen za mirovinski staž s obzirom da je u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine postojala pravna praznina u pogledu reguliranja beneficiranog radnog staža, čime je kao pripadnik Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine bio diskriminiran u odnosu na policijske službenike u ostalom dijelu Bosne i Hercegovine.

Protivljenje tužbenom zahtjevu tuženi je iskazao raznim prigovorima (neurednosti tužbe, nepodobnosti izvršenja postavljenog tužbenog zahtjeva, preuranjenosti tužbe, zastarjelosti prava na potraživanje, zastare potraživanja i nedostatka aktivne legitimacije u pogledu potraživanja zakonskih zateznih kamata), a osporio je i osnov i visinu postavljenog tužbenog zahtjeva. Osnov tužbenog zahtjeva je osporio navodima da se Zakon o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine iz 2007. godine ne može retroaktivno primijeniti na konkretnu situaciju iz razloga što je u periodu za koji se traži uvećani radni staž (2000-2007. godine) u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine bio na snazi Zakon o policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koji nije propisivao pravo na beneficirani radni staž, odnosno staž sa uvećanim trajanjem, te da je na razini entiteta Republika Srpska donesena Uredba o postupku utvrđivanja radnih mjesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, kojom je propisano da zahtjev za utvrđivanje radnih mjesta može podnijeti i zainteresirani radnik, a da tužitelj nikada nije podnosio zahtjev kojim bi se eventualno utvrdilo da pozicija na kojoj je on radio pripada grupi radnih mjesta sa uvećanim radnim stažom.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, a polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima tužitelj temelji tužbeni zahtjev i činjeničnih tvrdnji kojima je tuženi osporio tužbeni zahtjev i pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti njihove zahtjeve i navode), prvostupanjski sud je utvrdio činjenično stanje koje se u bitnom ogleda u sljedećem:

- da je tužitelj uposlen u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine po Ugovoru o radu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom, broj 0-01-014-2194/01 od 21.12.2001. godine i da je člankom 11. navedenog ugovora propisano da će poslodavac uposleniku isplaćivati osnovnu plaću u iznosu od 875,00 KM;

- da iz uvjerenja o podacima registriranim u evidenciji osiguranika Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Fond PIO RS) proizilazi da tužitelju nisu uplaćivani doprinosi temeljem uvećanog staža u periodu od 1.3.2000. godine do 31.12.2007. godine, kao i

- da tužitelju (prema nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke) obračun doprinosa iz mirovinsko-invalidskog osiguranja temeljem staža sa uvećanim trajanjem za period od 1.3.2000. godine do 31.12.2007. godine iznosi 8.094.07 KM.

Kod takvih činjeničnih utvrđenja, a kako prvostupanjski sud nije prihvatio naprijed istaknute prigovore tuženog (neurednosti tužbe, nepodobnosti izvršenja postavljenog tužbenog zahtjeva, preuranjenosti tužbe, zastarjelosti prava na potraživanje, zastare potraživanja i nedostatka aktivne legitimacije u pogledu potraživanja zakonskih zateznih kamata) sa razlozima koje je detaljno dao na stranici petoj i stranici šestoj, pasus prvi obrazloženja ožalbene presude, te polazeći i od toga da su u periodu od 1.3.2000. godine do 31.12.2007. godine, prema tada važećim zakonima o unutaršnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, policijski službenici imali pravo na beneficirani radni staž, odnosno da se za svakih 12 mjeseci efektivnog staža, ovlaštenim službenim osobama računa 16 mjeseci staža osiguranja - odredba članka 54. Zakona o unutaršnjim poslovima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 21/98, 18/99, 25/02 i 43/02, u daljnjem tekstu: Zakon o unutaršnjim poslovima RS iz 1998. godine), dok Zakon o policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 2/00, 5/01, 2/02, 17/02, 06/03, 15/04 i 42/04, u daljnjem tekstu: Zakon o policiji Bd BiH iz 2000. godine) nije propisivao da policijski službenici imaju pravo na beneficirani radni staž, prvostupanjski sud je nalazeći da se u konkretnom slučaju radi o prethodnom pitanju, odnosno da prethodno treba da utvrdi da li je tužitelj radnjama tuženog, odnosno neuplaćivanjem doprinosa temeljem beneficiranog radnog staža u periodu od 2000-2007. godine diskriminiran u odnosu na policijske službenike u entitetima, jer se u konkretnom slučaju radi o incidentalnoj antidiskriminacijskoj tužbi, prvo ocijenio da je tužitelj kao uposlenik Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na navedeni način doveden u neravnopravan položaj u odnosu na uposlenike Policije Republike Srpske jer je u istom periodu, za istu vrstu poslova, sa istim odgovornostima, policijskim službenicima u entitetima uplaćivan beneficirani radni staž, a što je posljedica činjenice da entitetski zakoni i zakoni Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nisu bili usklađeni u pogledu materije koja se odnosi na beneficirani radni staž uposlenika policije, pa je potom, s pozivom na odredbe članaka 5, 36. i 40. Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju Republike Srpske („Sl. glasnik RS“, broj: 32/00, 40/00, 37/01, 32/02, 40/02, 47/02, 11/03 i 67/05, u daljnjem tekstu: Zakon o PIO RS), zatim članka 112. Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 41/07, 36/09, 60/10, 37/14, 13/16 i 14/19, u daljnjem tekstu: Zakon o policijskim službenicima Bd BiH iz 2007. godine), članka 48. Zakona o policiji Bd BiH iz 2000. godine i članka 88. Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji je bio na snazi u spornom periodu, nalazeći da je nakon uspostave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine tužitelju kao policijskom službeniku prestao da se uplaćuje beneficirani radni staž, iako ne postoje dokazi da je izvršena revizija radnih mjesta na kojima se radni staž do tada računao sa uvećanim trajanjem i da tada važećim Zakonom o policiji Bd BiH nije isključena primjena odredbi zakona o mirovinsko-invalidskom

osiguranju Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine na policijske službenike, a kojim zakonima je propisano za koje službenike, odnosno uposlenike se staž obračunava sa uvećanim trajanjem i da u tu grupu ulaze i policijski službenici, prvostupanjski sud tužbeni zahtjev u dijelu koji se odnosi na predmetnu isplatu ocijenio utemeljenim, te je smatrajući da u incidentalnom sudskom postupku o pitanju eventualne diskriminacije odluka o postojanju ili ne postojanju diskriminacije ne ulazi u izreku presude, odlučio kao u izreci prvostupanjske presude. Odluku o troškovima parničnog postupka prvostupanjski sud je utemeljio na odredbi članka 120. stavak (1) Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/05) i Zakona o sudskim pristojbama („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 5/01, 12/02, 23/03 i 11/20), odlučivši na način da je obvezao tuženog da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.780,00 KM u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti presude.

Kada obrazlaže žalbene razloge zbog koji pobija prvostupanjsku presudu tuženi ukazuje da je prvostupanjski sud povrijedio odredbe članaka 2. stavak (1), 8, 16, i 190. Zakona o parničnom postupku i da je Zakon o policiji Bd BiH, koji je bio na snazi u periodu od osnivanja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pa do 31.12.2007. godine, uređivao, između ostalog, organizaciju i mjerodavnost Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i radne odnose koje se odnose na policijske službenike, a nije sadržavao odredbu da policijski službenici Brčko distrikta Bosne i Hercegovine imaju pravo na beneficirani radni staž. Navodi da iz obrazloženja prvostupanjske presude proizilazi da je tek donošenjem Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine iz 2007. godine ustanovljeno pravo na beneficirani radni staž, zbog čega smatra da prvostupanjski sud izvodi pogrešan zaključak i pogrešno primjenjuje materijalno pravo jer Zakon o mirovinskom osiguranju Republike Srpske ne propisuje decidno ili taksativno za koje službenike se staž uračunava sa uvećanim trajanjem, već isključivo propisuje da je riječ o poslovima, radnim mjestima na kojima je rad naročito težak, opasan i štetan po zdravlje ili poslovima na kojima osiguranik poslije određenih godina života ne može više uspješno obavljati svoju profesionalnu djelatnost, te uvjetuje da mora biti uplaćen i doprinos srazmjerno stupnju uvećanja staža, pored doprinosa za staž sa efektivnim trajanjem i da se kao takva mogu utvrditi radna mjesta na kojima će biti uračunat staž sa uvećanim trajanjem, ali sve isključivo na prijedlog poslodavca, ministarstva, inspektora rada ili sindikata. Ističe da ova radna mjesta podliježu i reviziji i to na način i u postupku kako se vrši njihovo utvrđivanje, a ukoliko se u roku pet godina ne pokrene postupak revizije od strane poslodavca, računanje staža sa uvećanim trajanjem prestaje istekom tog roka, te da u konkretnom slučaju poslodavac Policijska Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno Zakon o policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u spornom periodu nije propisao beneficirani radni staž za službenike policije, već je upućivao da se zakoni kojima se uređuju radni odnosi, plaće, zdravstveno i mirovinsko osiguranje za službenike u organima uprave imaju primjenjivati i na uposlene u Policijskoj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine zbog čega smatra da je došlo do pogrešne primjene materijalnog prava jer ni jednim propisom nije omogućeno pravo na beneficirani radni staž. Smatrajući da je prvostupanjski sud pogrešno pristupio pravnoj kvalifikaciji ovog spora, te da je za eventualno donošenje odluke na predmetni način trebalo prethodno odlučivati o utvrđujućem dijelu tužbenog zahtjeva, odnosno da je tužitelj bio u obvezi da pismeno postavi tužbeni zahtjev u smislu utemeljenosti potraživanja, da bi nakon toga sud

mogao odlučivati o periodu i iznosu, navodi da je prvostupanjski sud povrijedio odredbe parničnog postupka zbog čega predlaže da se tužba odbaci kao preuranjena. Ističe da je prvostupanjski sud neutemeljeno odbio prigovor zastare potraživanja, čime je pogrešno primijenio odredbu članka 88. Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kod toga da je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena dana 6.3.2023. godine, a potraživanja tužitelja se odnose na period od 1.3.2000. godine do 31.12.2007. godine, pa kako je od 2007. godine pa do dana podnošenja tužbe, prošlo više od 15 godina da su sva potraživanja tužitelja zastarjela, odnosno da je tužitelj, temeljem odredbe članka 373. Zakona o obligacionim odnosima izgubio pravo na potraživanje zbog čega smatra da je prvostupanjski sud bio u obvezi da prigovor zastare prava na potraživanje i prigovor zastare potraživanja usvoji, te odbaci tužbu zbog zastare prava ili odbije zbog zastare potraživanja. Tuženi osporava navode koji se odnose na diskriminaciju tužitelja, sadržane na stranicama 5. i 6. obrazloženja prvostupanjske presude, ističući da nije bilo diskriminacije od strane tijela Distrikta, te da prvostupanjski sud nije utvrdio različito postupanje kod toga da nije utvrdio zabranjeni osnov, kao jedan od elemenata diskriminacije, odnosno uzročno-posljedičnu vezu između različitog djelovanja tuženog u odnosu na druge.

Takve žalbene tvrdnje po ocjeni ovog suda ne utječu na pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude. Više je razloga za ovakav zaključak suda.

Prije svega, neutemeljeno tuženi žalbom ukazuje na povredu članka 8. Zakona o parničnom postupku iz razloga što je prvostupanjski sud dokaze provedene u postupku cijenio upravo kako to i nalaže odredba članka 8. Zakona o parničnom postupku, a za zaključak o utemeljenosti tužbenog zahtjeva, naveo je razloge koji predstavljaju valjane i dostatne razloge, utemeljene na slobodnoj ocjeni dokaza provedenih u postupku, koje prihvata i ovaj sud i koji se (u biti i) ne dovode u pitanje navodima žalbe, pri čemu je svakom dokazu (pravilno i dovodeći u svezu sa svim dokazima koji su bitni za utvrđivanje činjenica glede donošenja odluke o utemeljenosti tužbenog zahtjeva), dao odgovarajući značaj i na temelju toga utvrdio sve činjenice koje su važne za odlučivanje o postavljenom tužbenom zahtjevu u smislu relevantnih odredbi materijalnog prava.

Dalje, nema mjesta ni navodima žalbe tuženog kojim ukazuje da je prvostupanjski sud povrijedio odredbe članaka 2. stavak (1), 16. i 190. Zakona o parničnom postupku kada je prvo odlučio o periodu i iznosu, a da prethodno nije odlučio o utvrđujućem dijelu tužbenog zahtjeva, odnosno da je prvostupanjski sud tužbu trebao odbaciti kao preuranjenu jer u situaciji kada tužitelj tužbenim zahtjevom traži da se utvrdi da mu je odlukom tuženog povrijeđeno određeno pravo iz radnog odnosa, kao i da mu tuženi nadoknadi novčana potraživanja za vrijeme trajanja povrede tog prava, odluka o povredi prava tužitelja iz radnog odnosa predstavlja prethodno pitanje za donošenje odluke o nadoknadi novčanog potraživanja, kako je to pravilno zaključio i prvostupanjski sud.

Na ovom mjestu valja podsjetiti da osnova zabrane diskriminacije/različitog postupanja jeste princip jednakosti koji u oblasti zaštite ljudskih prava podrazumijeva opću zabranu razlikovanja po osnovu koji nije dozvoljen, pri čemu je zabrana diskriminacije jedan od temeljnih principa demokratskog društva, pa upravo zbog značaja otklanjanja štetnih posljedica nastalih diskriminacijom, Zakonom o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 59/09 i 66/16 – u daljem

tekstu Zakon o zabrani diskriminacije), kao *lex specialis* propisom kojim se uspostavlja okvir za ostvarivanje jednakih prava i mogućnosti svim osobama u Bosni i Hercegovini i uređuje sustav zaštite od diskriminacije, predviđeni su rokovi za podnošenje tužbe za zaštitu od diskriminacije, pri čemu se razlikuju situacije da li se zaštita traži u postojećem postupku u kojem se odlučuje o pravima koja se zbog diskriminacije krše (odredba članka 11. stavak (1) Zakona o zabrani diskriminacije) ili se radi o samostalnom sudskom postupku u kom se traži utvrđivanje povrede prava na jednako postupanje.

S tim u svezi, a kada potencijalna žrtva diskriminacije traži zaštitu nekog subjektivnog prava za koje smatra da joj pripada, a koje proizilazi iz nekog odnosa (radnog, obligacionog, obiteljskog ili slično) i pri tome tvrdi da je do povrede tog prava došlo upravo zbog diskriminacije, radi se o tzv. incidentalnoj ili prejudicijelnoj antidiskriminacijskoj zaštiti, kakva upravo i jeste priroda postupka u ovom konkretnom slučaju, cijeneći da tužitelj traži zaštitu prava iz mirovinsko-invalidskog osiguranja (uplata doprinosa za mirovinsko-invalidsko osiguranje temeljem beneficiranog radnog staža), a koje pravo de facto proizilazi iz radnog odnosa tužitelja kao policijskog službenika Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Naime, vezano za pravilnost primjene materijalnog propisa i to Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 7/00, 08/03, 33/04, 29/05, 19/06 - pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu: Zakon o radu), čijom odredbom članka 88. je propisano da uposlenik koji vjeruje da mu je povrijeđeno pravo, odnosno prava koja su mu data ugovorom o radu od poslodavca, može podnijeti tužbu sudu zbog povrede prava iz radnog odnosa u roku od tri (3) godine od datuma na koji je, po tvrđenju uposlenika, došlo do povrede prava, odnosno u roku od tri (3) godine od dana saznanja uposlenika da mu je povrijeđeno pravo, odnosno prava utvrđena ugovorom o radu, valja imati u vidu i odredbu članka 91. Zakona o radu koja propisuje da zastarijevanje potraživanja iz radnog odnosa nastupa tri (3) godine od dana nastanka potraživanja, osim ako neki poseban slučaj ne predviđa drugi rok zastarijevanja u skladu sa ovim ili nekim drugim zakonom Distrikta, pa kako se zakoni o mirovinsko-invalidskom osiguranju entiteta na području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine primjenjuju na temelju naloga Supervizora za Brčko distrikt Bosne i Hercegovine od 4.8.2006. godine, te kako je odredbom članka 5. Zakona o MIO RS propisano da prava iz mirovinsko-invalidskog osiguranja ne mogu zastarjeti, a koja odredba je identična odredbi članka 101. stavak (2) Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 29/98, 49/00, 32/01, 73/05 i 59/06), to se zastarni rokovi propisani Zakonom o radu, u konkretnom, na činjenična i materijalna pitanja u ovoj pravnoj stvari, ne primjenjuju shodno odredbi Zakona o MIO RS kao *lex specialis*.

Suprotno navodima žalbe, ovaj sud nalazi da, kod toga da prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja ne zastarijevaju, u konkretnom slučaju nema mjesta primjeni, ne samo odredbi Zakona o radu, nego i odredbi Zakona o zabrani diskriminacije koji propisuju prekluzivne rokove za zaštitu prava iz radnog odnosa (zaštitu prava zbog diskriminacije) kod toga da je Zakon o MIO RS, kao specijalni propis, isključio primjenu odredaba Zakona o radu i Zakona o zabrani diskriminacije o nastupanju prekluzije za zaštitu prava, pri čemu, isti ne prave distinkciju u pogledu toga da li je to pravo već „utvrđeno”.

Dakle, shodno naprijed navedenom, ovaj sud smatra da se zastara potraživanja prava iz mirovinsko-invalidskog osiguranja, a kakvo je i pravo na beneficirani radni staž, ima cijeliti u smislu odredbi propisa koji regulira mirovinsko-invalidsko osiguranje (Zakon o MIO RS) koji kao poseban propis regulira zastarjelost tog potraživanja (a ne Zakona o radu ili Zakona o obligacionim odnosima), a kako ta prava ne zastarijevaju, tada se žalbeni navodi tuženog kojima ukazuje na zastaru prava odnosno zastaru potraživanja tužitelja ukazuju kao neutemeljeni.

Dalje, za stranke, kao i za ovaj sud, nije sporno da Zakonom o policiji Bd BiH iz 2000. godine nije bilo propisano pravo na beneficirani radni staž, kao i da je pravo na beneficirani radni staž pravno normirano donošenjem Zakona o policijskim službenicima Bd BiH iz 2007. godine.

Za razliku od pravne regulative koja je u relevantno razdoblje vrijedila na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pravo na beneficirani radni staž, prema tada važećim zakonima Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, ostvarivali su policijski službenici u oba entiteta na način da se za svakih 12 mjeseci efektivnog staža ovlaštenim službenim osobama računa 16 mjeseci staža - odredba članka 54. Zakona o unutarnjim poslovima RS iz 1998. godine i odredba članka 104. Zakona o policijskim službenicima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 27/05), dok je u odnosu na ranije razdoblje u Federaciji Bosne i Hercegovine, taj staž sa uvećanim trajanjem Odlukom o radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju i stupanj uvećanja staža osiguranja, utvrđivala Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, a na prijedlog federalnog ministra unutarnjih poslova za uposlene u Federalnom ministarstvu unutarnjih poslova. Identična odredba (članak 102.) Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 27/04, 63/04, 5/06, 58/06) propisuje pravo na beneficirani radni staž za pripadnike Državne agencije za istrage i zaštitu, Granične policije Bosne i Hercegovine i Direkcije za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, nespornim se ukazuje da iz naprijed navedenih zakona, svi policijski službenici su to pravo ostvarivali i kao takvo je bilo predviđeno posebnim zakonima kojima se normira njihova organizacija i djelokrug rada, osim policijskih službenika Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Isto tako, nesporno je i za ovaj sud da je priznavanje takvog prava diskrecijsko pravo svake države, ali, u situaciji kada je na jedinstvenom prostoru Bosne i Hercegovine isto pravo propisano zakonima entiteta koje su uživali svi policijski službenici, osim onih koji su uposleni u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, tada ovaj sud smatra da država nije imala opravdanje, niti razuman razlog za različito postupanje, naročito što je i samim donošenjem Zakona o policijskim službenicima Bd BiH iz 2007. godine otklonjena očita nejednakost odnosno diskriminatorno postupanje.

Stoga u situaciji kada je tužitelj svoj tužbeni zahtjev bazirao na činjenici da je prije uspostave Distrikta, radeći kao ovlaštena službena osoba u Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Srpske ostvarivao pravo na beneficirani radni staž (12 mjeseci efektivnog rada se računalo kao 16 mjeseci staža osiguranja) i da su u periodu

nakon uspostave Distrikta u entitetima Bosne i Hercegovine ovlaštene službene osobe Policije konstantno ostvarivala konkretno pravo, a posebice kod toga da se radi o istoj vrsti poslova sa istim pravima, obvezama i ovlastima, tada je učinio vjerojatnim da je došlo do diskriminacije, prilikom čega je teret dokazivanja da do diskriminacije nije došlo, prešao na suprotnu stranu. Dakle, prema stajalištu ovog suda, u konkretnom slučaju nije postojao dovoljan i razuman razlog koji bi opravdao propuštanje pravnog normiranja jednakih prava za sve policijske službenike na teritoriji jedne države sa dva entiteta i Distriktom Brčko.

U tom smislu se postupanje suprotno odredbi članka II. točka 4. Ustava Bosne i Hercegovine, članka 13. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 12. uz Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (koji uspostavljaju standard zabrane opće diskriminacije), u konkretnom slučaju, upravo ogleđa u izostavljanju, relevantnim zakonskim odredbama ovlaštenim službenim osobama Policije (kao jedinstvene administrativne jedinice lokalne samouprave pod suverenitetom Bosne i Hercegovine) ustanoviti pravo na beneficirani radni staž u spornom vremenskom razdoblju, zbog čega sa aspekta pravilnosti i zakonitosti prvostupanjske presude nisu od utjecaja oni navodi žalbe vezano za proceduru utvrđivanja radnih mjesta sa beneficiranim radnim stažom, a takav značaj imaju i tvrdnje koje su tiču postupka revizije (poslodavac nije imao zakonsko uporište da pokreće ove postupke jer mu zakon to nije nalagao).

Naposljetku, glede osnova različitog postupanja koga tuženi u žalbi osporava da postoji, valja podsjetiti da sukladno odredbama Zakona o zabrani diskriminacije to može biti svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogućiti ili ugrozi priznavanje, uživanje ili ostvarivanje, na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života, dok s druge strane, i odredba članka 14. EKLJP sadrži tzv. „otvorenu listu” zaštićenih osnova, jer se nakon taksativnog navođenja deset osnova, također ukazuje na to da lista nije konačna, pri čemu zabranjeno može biti i razlikovanje na temelju bilo kojeg „drugog statusa”, pa kada je to tako, sama činjenica da se u prvostupanjskoj presudi izričito ne navodi, iz sadržaja obrazloženja odluke jasno proizilazi da su policijski službenici, kao osobe sa posebnim ovlastima, sa radnim mjestom u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, prebivalištem u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, prema teritorijalnom principu svoje nadležnosti, iako su obavljali identične radne poslove i zadatke, iste složenosti i odgovornosti, u odnosu na policijske službenike entiteta Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, pa i na državnoj razini, dovedeni u nejednak položaj u pogledu ostvarivanja prava na beneficirani radni staž zbog čega se i ovaj žalbeni navod tuženog ukazuje neutemeljenim.

Kod izloženog, kako nisu utemeljeni istaknuti žalbeni razlozi i navodi tuženog, a nisu učinjeni ni oni propusti o kojima ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti i kako tuženi odluku o troškovima sadržanu u izreci prvostepene presude pobija samo kroz pobijanje odluke o glavnoj stvari, jer u žalbi konkretnim prigovorima ne ukazuju da odluka o troškovima nije pravilna, valjalo je primjenom odredbe članka 346. Zakona o parničnom postupku odlučiti kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Šejla Drpljanin